

Riktlinje

Riktlinje för färdtjänst och riksfärdtjänst

SPN 2024/0343

Beslutad datum: 2024-06-11

Beslutad av: Samhällplaneringsnämnden

Senast reviderad: (om mindre justeringar är gjorda efter senaste beslut)

Ersätter dokument: TN 2019/0259

Förvaltande enhet: Samhällsbetalda resor

Verksamheter som berörs av dokumentet: Färdtjänst

Sammanfattning

Denna riktlinje reglerar myndighetsutövning för färdtjänst och riksfärdtjänst enligt lag om färdtjänst (1997:736) och enligt lag om riksfärdtjänst (1997:735). I färdtjänst ingår även kommunöverskridande i Östergötland.

Region Östergötland ansvarar för upphandling och utförande av färdtjänst. Regionen har även fattat beslut om regler gällande färdtjänstresorna. Norrköpings kommun är skyldiga att följa Regler för kommunöverskridande färdtjänst i Östergötland samt till Region Östergötland överlämnad inomkommunal färdtjänst RÖ 2023-8840.

INNEHÅLLFÖRTECKNING

Sammanfattning	2
1 Färdtjänst	4
1.1 Vad är färdtjänst	4
1.2 Organisation	4
1.3 Vem har rätt till färdtjänst	4
1.3.1 Varaktighet	4
1.3.2 Bedömningsgrunder	4
1.4 När kan färdtjänst inte beviljas?	6
1.4.1 Resor bekostade av det allmänna	6
1.5 Tillståndsnivå	6
1.5.1 Begränsat antal resor	6
1.5.2 Färsätt	7
1.5.3 Personbil	7
1.5.4 Specialfordon	7
1.5.5 Vinterfärdtjänst	7
1.5.6 Framplats	7
1.5.7 Fällbart ryggstöd	7
1.5.8 Extra utrymme	8
1.5.9 Ensamåkning	8
1.5.10 Liggande transport	8
1.5.11 Hjälpmedel	8
1.5.12 Extrahjälp av föraren	8
1.5.13 Ledsagare	8
1.5.14 Obligatorisk ledsagare	9
1.5.15 Begränsad omvägstid	9
1.5.16 Trappklättring	9
1.5.17 Ledarhund eller assistanshund	9
1.5.18 Dispens från trafikdygn för arbetsresor	9
1.6 Resor mellan och i andra kommuner	10
1.6.1 Resor mellan kommuner	10
1.6.2 Resor i andra kommuner inom Östergötland	10
1.6.3 Resor i annan kommun utanför Östergötland (RIAK)	10
1.7 Kommunöverkskridande färdtjänst	11
1.7.1 Tillståndsnivå i den kommunöverkskridande färdtjänsten	11
1.8 Ansökan och beslut om färdtjänst	11

1.8.1 Färdtjänstutredning	11
1.8.2 Läkarintyg	12
1.8.3 Kommunikation och beslut	12
1.8.4 Tillståndets giltighet, omprövning och förlängning	12
1.8.5 Avslag och överklagande	12
1.8.6 Återkallelse av färdtjänstillstånd	12
1.8.7 Gymnasieelever med funktionsnedsättning	13
2 Riksfärdtjänst	14
2.1 Vad är riksfärdtjänst	14
2.2 Vem har rätt till riksfärdtjänst?	14
2.3 När kan riksfärdtjänst inte beviljas?	15
2.4 Färdsätt	15
2.4.1 Buss eller tåg med ledsagare	15
2.4.2 Flyg	16
2.4.3 Färdtjänstfordon hela resvägen	16
2.5 Avgift	17
2.6 Ledsagare vid riksfärdtjänstresa	17
2.6.2 Ledsagare	17
2.7 Ansökan och beslut om riksfärdtjänst	17
2.7.1 Riksfärdtjänstutredning	17
2.7.2 Läkarintyg	18
2.7.3 Kommunikation och beslut	18
2.7.4 Avslag och överklagande	18
2.7.5 Återkallelse av riksfärdtjänstillstånd	18
3 Bilagor	19
Bilaga 1: Lag (1997:736) om färdtjänst	19
Bilaga 2: Lag (1997:735) om riksfärdtjänst	22

1 Färdtjänst

1.1 Vad är färdtjänst

Färdtjänst är en form av kollektivtrafik och ett komplement till den allmänna kollektivtrafiken. Därför kallas den också särskild kollektivtrafik. Färdtjänst ska göra det möjligt för personer med varaktiga funktionsnedsättningar att förflytta sig på egen hand.

Färdtjänstresor sker både med anropsstyrd trafik (stadsdelsbuss) och med särskilda färdtjänstfordon.

Beslut om färdtjänst fattas enligt lag (1997:736) om färdtjänst, se bilaga 1.

1.2 Organisation

Varje kommun ansvarar för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen. Samhällsplaneringsnämnden har det ekonomiska ansvaret för färdtjänsten inom Norrköpings kommun samt ansvarar för myndighetsutövningen. Utredningssekreteraren har fått delegation av samhällsplaneringsnämnden att bedöma och fatta beslut om färdtjänst.

Region Östergötland har ansvar för upphandling och utförandet av färdtjänsten och har gett Östgötatrafiken i uppdrag att utföra resorna. Regionen har även fattat beslut om regler gällande resorna. Norrköpings kommun är skyldig att följa Regler för kommunöverskridande färdtjänst i Östergötland samt till Region Östergötland överlämnad inomkommunal färdtjänst RÖ 2023-8840.

Färdtjänstresor samordnas med sjukresor och närtrafik. Regionen ansvarar för sjukresor och Östgötatrafiken för närtrafik.

1.3 Vem har rätt till färdtjänst

För att ansöka om krävs att den sökande är folkbokförd i Norrköpings kommun. Enligt 7 § lag om färdtjänst ska den sökande ha en varaktig funktionsnedsättning som medför väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer.

1.3.1 Varaktighet

Den sökande ska ha en funktionsnedsättning som inte endast är tillfällig. Enligt rådande rättspraxis (RÅ 2007 ref. 27) ska funktionsnedsättningen ha en beräknad varaktighet på minst tre månader efter individuell prövning.

1.3.2 Bedömningsgrunder

Färdtjänst kan beviljas om funktionsnedsättningen medför väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer på egen hand. Bedömning av väsentliga svårigheter utgår från hur funktionsnedsättningen påverkar den sökandes funktionsförmåga, inte diagnosen i sig.

De bakomliggande orsakerna till funktionsnedsättningen kan vara av olika slag. Nedan följer några exempel på funktionsnedsättningar som kan leda till att sökande bedöms ha sådana väsentliga svårigheter som krävs för att få färdtjänst.

- Väsentligt nedsatt gång- och rörelseförmåga
- Ofta och återkommande anfall av epilepsi
- Grav yrsel eller grava balanssvårigheter
- Psykisk ohälsa
- Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- Orienteringssvårigheter på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning
- Grav synnedsättning

Om färdtjänstillstånd ska beviljas för en sökande med synnedsättning får synskärpan i normalfallet inte överstiga 0,2. Tillsammans med grav synfältsinskränkning kan något högre synskärpa godtas efter individuell prövning. Vid bedömning ska hänsyn tas till den enskildes förmåga.

Personer med intellektuell funktionsnedsättning som har påtagliga svårigheter att åka med allmänna kommunikationer kan beviljas färdtjänst.

Personer med psykisk ohälsa, exempelvis olika slag av fobier, kan vara berättigade till färdtjänst i de fall problemen uppstår vid själva resandet.

En funktionsnedsättning som i sig inte berättigar till färdtjänst kan tillsammans med ytterligare funktionsnedsättningar utgöra grund för att beviljas färdtjänst.

När en ansökan om färdtjänst prövas, beaktas tillgängligheten i den allmänna kollektivtrafiken.

Rätten till färdtjänst är åldersoberoende. Hög ålder i sig ger inte rätt till färdtjänst. Ett funktionshinder hos någon med hög ålder kan däremot antas medföra större svårigheter än hos en yngre person till följd av andra hälsoproblem och allmän svaghet. Det tillkommer också de risker som är förenade med fallolyckor av olika slag och den befogade oro som många äldre därför känner.

Till slut får man räkna med att svårigheterna blir för stora och att det inte rimligtvis kan begäras av en person med mycket hög ålder att hen ska kunna förflytta sig på egen hand eller med allmänna kommunikationer (enligt RÅ 2008 ref. 88).

Gällande barn under 18 år anger 7 § lag om färdtjänst att prövningen ska göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning. Om barnets svårigheter att förflytta sig eller att resa med allmänna kommunikationer i huvudsak beror på funktionsnedsättning och inte barnets ålder, så faller det inte inom föräldraansvaret att kompensera för detta. Barnet kan i detta fall beviljas färdtjänst.

1.4 När kan färdtjänst inte beviljas?

Färdtjänst beviljas inte på grund av att det saknas allmänna kommunikationer. Lång väg till busshållplats eller ett glest utbud av allmänna kommunikationer ger inte rätt till färdtjänst.

Funktionsnedsättning som endast medför väsentliga svårigheter under korta perioder berättigar som regel inte till färdtjänst.

Enligt 7 § lag om färdtjänst ska prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning om sökanden är under 18 år. Om barnets svårigheter att förflytta sig eller att resa med allmänna kommunikationer i huvudsak beror på den för åldern typiska utvecklingsnivån och mognaden, ingår det i föräldraansvaret att hjälpa barnet med förflyttning eller resor. Barnet ska i detta fall inte beviljas färdtjänst.

1.4.1 Resor bekostade av det allmänna

Resor som av någon annan anledning bekostas av det allmänna kan inte bli aktuella som färdtjänstresor. Med det allmänna menas resor som staten, kommunen eller regionen enligt lag eller förordning är skyldiga att anordna eller bekosta. Exempel på detta är sjukresor, skolskjuts, resor till och från Rh-anpassad utbildning (ungdomar med ett svårt rörelsehinder) och resor för personer i arbetslivsinriktad rehabilitering.

Andra exempel på resor som bekostas av det allmänna är resor i samband med vistelse på kriminalvårdsanstalt. Sökande som inte är folkbokförd i riket, till exempel asylsökande flykting, kan inte beviljas färdtjänst.

1.5 Tillståndsnivå

Enligt 9 § lag om färdtjänst får tillståndet i skälig omfattning förenas med föreskrifter om:

- färd sätt
- inom vilket område resor får göras och
- hur många resor tillståndet omfattar.

Om det finns särskilda skäl, får tillståndet även i övrigt förenas med villkor. Villkoren kan även komma att ändras utifrån förändrade politiska direktiv.

Nedan redovisas de tillståndsnivåer som finns inom Norrköpings kommun och enligt lag om färdtjänst. Rätten till en viss tillståndsnivå ska alltid prövas individuellt.

1.5.1 Begränsat antal resor

Antalet resor med färdtjänst får i rimlig omfattning begränsas (9 § lag om färdtjänst). En färdtjänstresenär får i Norrköpings kommun resa maximalt 70 enkelresor per månad. Vissa resor, som är väsentliga i färdtjänstlagens mening, får bara begränsas till antalet om det finns särskilda skäl. Arbets- och omsorgsresor anses som väsentliga resor. Kunder som har arbetsresor (resor till förvärvsarbete) eller omsorgsresor (resor till daglig verksamhet där insatsbeslut är fattat av Vård- och omsorgskontoret) får utöver begränsningen genomföra dessa resor.

Extra resor

Personer med tillstånd för färdtjänst kan efter ansökan få extra resor om det finns särskilda skäl. Prövningen är individuell utifrån omständigheterna i varje enskilt fall.

1.5.2 Färdsätt

Färdtjänstresor inom Norrköpings kommun kan ske på olika sätt beroende av den enskildes funktionsnedsättning och vilka färdmedel som finns på den aktuella ressträckan. Resorna utförs med anvisade fordon vilket kan vara stadsdelsbuss, personbil och specialfordon.

Stadsdelsbuss

Om stadsdelsbuss finns i det område där resenären vill resa sker resorna med den trafiken om det är möjligt. Stadsdelsbussen är en anropsstyrd kollektivtrafik anpassad för personer med funktionsnedsättning och har en högre servicenivå. Föraren hjälper till vid på- och avstigning och till och från entré. Personer som på grund av funktionsnedsättning alltid behöver hämtas och lämnas av föraren inomhus kan inte resa med anropsstyrd stadsdelsbuss då föraren endast hjälper till och från entrén. Färdtjänstresenär som har medresenär eller ledsagare med vid resan kan däremot bli anvisad stadsdelsbussen.

Personbil och specialfordon

Färdtjänstresorna utförs med personbil och/eller med specialfordon.

1.5.3 Personbil

En färdtjänstresenär som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan resa med anvisat fordon kan beviljas personbil.

1.5.4 Specialfordon

En färdtjänstresenär som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan resa med anvisat fordon kan beviljas specialfordon.

1.5.5 Vinterfärdtjänst

I de fall den sökande på grund av funktionsnedsättning har väsentliga svårigheter att förflytta sig vintertid, kan vinterfärdtjänst beviljas. Tillståndet gäller för resor från den 1 november till den 30 april.

1.5.6 Framplats

En färdtjänstresenär som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan resa i baksätet på en personbil kan beviljas framplats. Alla platser räknas som framplats i specialfordon.

1.5.7 Fällbart ryggstöd

Om en färdtjänstresenär på grund av sin funktionsnedsättning inte kan sitta med rakt ryggstöd kan resenären beviljas fällbart ryggstöd. Bältet ska ligga an mot axeln.

1.5.8 Extra utrymme

Färdtjänstresenär kan beviljas extra utrymme om resenären har behov av mer än enbart en sittplats. Extra utrymme kan beviljas i form av hela baksätet eller maximalt två resenärer i baksätet i personbil.

1.5.9 Ensamåkning

För att beviljas ensamåkning krävs att funktionsnedsättningen omöjliggör kontakt med andra resenärer, till exempel vid grav allergi eller hög infektionskänslighet. Ensamåkning kan bara beviljas om det är en förutsättning för att resan ska kunna genomföras. Beslut om ensamåkning fattas oftast under en begränsad period.

1.5.10 Liggande transport

Om en färdtjänstresenär inte klarar att resa sittande och alla andra resesätt har prövats, kan resenären beviljas liggande transport. För att beviljas liggande transport krävs att den sökande vårdas liggande. Beslut om liggande transport fattas oftast under en begränsad period. Om särskilda omständigheter föreligger kan antalet resor begränsas med stöd av 9 § lag om färdtjänst.

1.5.11 Hjälpmedel

Frågan om hjälpmedel berörs inte i färdtjänstlagen eller i förarbetena. Därför har inte en färdtjänstresenär någon ovillkorlig rätt att ta med sig hjälpmedel som behövs på resmålet, om dessa inte behövs under själva resan. Endast tillåtna förflyttningshjälpmedel får tas med i färdtjänstfordonet.

1.5.12 Extrahjälp av föraren

Färdtjänstresenär som på grund av funktionsnedsättning inte klarar att ta sig till entrén på egen hand kan få hjälp av föraren att hämtas och lämnas vid lägenhetsdörr, vid port till dagverksamhet eller liknande. Det kan vara hjälp i trappa, att öppna dörrar, med hjälpmedel eller att hitta rätt adress. Enbart behov av att bära väskor och kassar ger inte rätt till extrahjälp.

1.5.13 Ledsagare

Färdtjänstresenär kan beviljas rätt att ta med sig ledsagare som ska ge stöd och hjälp till resenären under själva färdtjänstresan om det krävs för att resan ska kunna genomföras. Ledsagare kan beviljas då den hjälp föraren kan ge inte är tillräcklig. Behovet av ledsagare ska finnas vid samtliga resor. I särskilda fall kan färdtjänstresenär beviljas rätt att ta med sig två ledsagare.

Begreppet ledsagare finns i olika lagstiftningar och har olika innebörd. Om färdtjänstresenär har ledsagare beviljad genom annan lagstiftning, i huvudsak lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och socialtjänstlagen berättigar detta inte per automatik till ledsagare i färdtjänst.

1.5.14 Obligatorisk ledsagare

Färdtjänstresenär som vid upprepade incidenter har framkallat fara för sig själv, andra resenärer och föraren, får inte resa utan ledsagare. Det kan också vara resenärer som har så stort omvårdnadsbehov att sökande inte bedöms klara resan utan obligatorisk ledsagare.

Föraren kan neka färdtjänstresan om den obligatoriska ledsagaren inte följer med. Beslut om att villkora ledsagare fattas under en begränsad tidsperiod.

Ledsagare till barn under 6 år

Färdtjänstresenär under sex (6) år ges rätt till ledsagare utan prövning enligt regionens reseregler. Färdtjänstresenär under sex (6) år får av säkerhetsskäl inte resa med färdtjänst utan ledsagare enligt regionens reseregler.

1.5.15 Begränsad omvägstim

En färdtjänstresenär som på grund av sin funktionsnedsättning har svårt att klara den fastställda omvägstiden kan beviljas begränsad omvägstim. Allmäntillståndet ska riskera att bli kraftigt påverkat för att resor med begränsad omvägstim ska beviljas.

1.5.16 Trappklättring

Lagen om färdtjänst omfattar inte trappklättring. Färdtjänst är själva resan. Det finns därför ingen skyldighet enligt färdtjänstlagen att tillhandahålla trappklättring. I Norrköpings kommun kan färdtjänstresenär som på grund av funktionsnedsättning inte kan förflytta sig i trappor beviljas trappklättring i anslutning till resa upp till fyra trappklättringstillfällen per månad på folkbokföringsadress. Beslutet gäller i högst 12 månader.

Resenären måste ha en anpassad rullstol som föraren bedömer lämplig för trappklättring. Trappklättringen ska ske utomhus eller i trapphus, samt att trappan ska vara säker för att en trappklättring ska kunna genomföras.

Aktuell trappa måste besiktigas och godkännas av transportören och Östgötatrafiken innan beslut om trappklättring kan beviljas. Trappklättring kan aldrig garanteras, trots beviljat tillstånd, då det är föraren som slutligen avgör om förhållandena medger att uppdraget utförs.

Trappklättring i flerbostadshus kan inte beviljas om hissen är avstängd på grund av reparation eller underhåll.

1.5.17 Ledarhund eller assistanshund

Färdtjänstresenär i behov av ledarhund eller annan assistanshund får ta med hunden i färdtjänstfordonet.

1.5.18 Dispens från trafikdygn för arbetsresor

Region Östergötland fattar beslut om trafikdygnet. Generellt kan inte färdtjänstresenärer beviljas dispens från trafikdygnet, men det är möjligt att beviljas dispens för arbetsresor.

1.6 Resor mellan och i andra kommuner

Enligt 3 § lag om färdtjänst kan färdtjänsttillståndet även gälla för resor mellan kommunen och en annan kommun om det finns särskilda skäl. En kommun får för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner.

1.6.1 Resor mellan kommuner

Färdtjänsttillståndet kan även gälla mellan Norrköpings kommun och en närliggande kommun om det finns särskilda skäl. Särskilda skäl kan vara att sökande har sitt arbete i en grannkommun eller måste göra en nödvändig serviceresor till en närliggande kommun, till exempel Katrineholm eller Nyköping. För resor mellan kommuner inom Östergötland gäller kommunöverskridande färdtjänst (se 1.7 Kommunöverkskridande färdtjänst). Vid längre resor gäller oftast bestämmelserna för riksfärdtjänst (se 2 Riksfärdtjänst).

1.6.2 Resor i andra kommuner inom Östergötland

Färdtjänsttillståndet gäller för resor inom en annan kommun i Östergötlands län.

1.6.3 Resor i annan kommun utanför Östergötland (RIAK)

Färdtjänstberättigad i Norrköping kan beviljas ett begränsat antal resor inom en annan kommun samt angränsande kommuner vid **tillfällig vistelse**. Detta gäller kortare besök eller studier på annan ort. Antalet resor är begränsat till tio resor per vistelse med undantag för studier enligt nedan.

- Ungdomar som studerar på riksgymnasium för rörelsehindrade kan beviljas ett större antal färdtjänstresor i andra kommuner utanför Östergötland, eftersom det inte är möjligt att byta folkbokföringsadress. Riksgymnasier för elever med rörelsehinder finns i Göteborg, Kristianstad, Stockholm och Umeå. Centrala studiemedelsnämnden (CSN) bekostar resor mellan bostaden på orten och skolan samt ett visst antal hemresor till Norrköping (så kallat Rg-bidrag för resor, riksgymnasium). Dessa resor kan inte beviljas som färdtjänst utan ska bekostas av CSN. Resor i annan kommun för elever på riksgymnasium kan, där det är möjligt, anordnas via aktuell kommuns/regions beställningscentral.

Följande ger inte rätt till resor i annan kommun:

- Personer som blir placerade av Norrköpings kommun i ett boende eller i en vårdform på annan ort för en längre period kan inte beviljas resor i annan kommun. Dessa resor faller inte under samhällsplaneringsnämndens ansvar.

Ansökan om resa i annan kommun görs hos samhällsplaneringsnämnden. Skriftlig ansökan är inte nödvändig. Utredningssekreteraren utreder och fattar beslut om resor i annan kommun. Färdtjänstresenären får ett skriftligt beslut angående resa i annan kommun. Giltighetstid samt antalet resor som kommunen ersätter framgår av beslutet. Resenären beställer resan direkt hos ett trafikföretag och betalar själv hela reskostnaden till föraren. Kvittot skall sparas och lämnas till Norrköpings kommun, samhällsbyggnadskontoret, som ersätter 70 % av resans kostnad.

1.7 Kommunöverkskridande färdtjänst

Ett beslut om färdtjänstillstånd i Norrköpings kommun innebär att den färdtjänstberättigade även har rätt att genomföra resor mellan kommunerna i Östergötlands län. De tillståndsnivåer som gäller i den kommunala färdtjänsten gäller även i den kommunöverkskridande färdtjänsten, med några undantag. Utredningssekreteraren utreder och tar beslut om tillstånd som är specifika för den kommunöverkskridande färdtjänsten, enligt nedan.

1.7.1 Tillståndsnivå i den kommunöverkskridande färdtjänsten

Allmän kollektivtrafik

En färdtjänstresenär som har förmåga att resa med buss, men har svårigheter att gå längre sträckor kan beviljas allmän kollektivtrafik. Resorna sker med färdtjänstfordon till och från Östgötatrafikens bussar eller pendeltåg.

Särskild kollektivtrafik

Färdtjänstresenär som inte har förmåga att resa med buss och pendeltåg kan beviljas särskild kollektivtrafik. Resorna utförs med färdtjänstfordon till och från stomlinjer. Resorna sker enligt tidtabell och byten med hjälp av föraren.

Personbil

Resorna sker med personbil hela vägen, men går enligt tidtabell. Resorna samordnas med andra resenärer. Rätten till personbil ska alltid prövas individuellt.

Resor utan byten

Färdtjänstresorna kan vara linjelagda och kan innebära att resenären får göra ett eller flera fordonsbyten. Färdtjänstresenär som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan genomföra resan med byten kan beviljas detta. Allmäntillståndet ska riskera att bli kraftigt påverkat för att resor utan byten ska beviljas. Rätten till resor utan byten ska alltid prövas individuellt.

Övriga avsteg

Färdtjänstresorna kan vara linjelagda. I de fall en färdtjänstresenär på grund av sin funktionsnedsättning inte kan genomföra sin resa inom ramen för tidtabell och linje kan avsteg beviljas. Rätten till övriga avsteg ska alltid prövas individuellt.

1.8 Ansökan och beslut om färdtjänst

Ansökan om färdtjänst görs hos samhällsplaneringsnämnden. Utredningssekreteraren har fått delegation av samhällsplaneringsnämnden att bedöma och fatta beslut om färdtjänst.

1.8.1 Färdtjänstutredning

Det primära beslutsunderlaget är det som kommer fram i en dialog mellan den sökande och utredningssekreteraren. Detta sker genom telefonutredning eller personligt möte. Det som framkommer och som är av betydelse för beslut om färdtjänst dokumenteras i färdtjänstutredningen. Förvaltningslagens regler gäller för handläggning av ärenden.

1.8.2 Läkarintyg

Om samtalet med sökande inte ger tillräckligt underlag kan det bli aktuellt att begära in ett läkarintyg. Ett läkarintyg i sig berättigar inte till färdtjänst, utan utgör endast en del av ett vidare beslutsunderlag. Om så krävs bör ett specialistläkarintyg begäras.

Efter samtycke av sökande kan kontakt även tas med hemtjänsten, sjuksköterska, boendestöd eller annan person med kunskap om den sökande.

1.8.3 Kommunikation och beslut

Ett ärende får inte avgöras utan att den sökande har underrättats om en uppgift som tillförts ärendet genom någon annan än sökande själv. Innan en myndighet fattar ett beslut i ett ärende ska den, om det inte är uppenbart obehövt, underrätta sökande om allt material av betydelse för beslutet och ge den sökande tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över materialet. Vid eventuellt avslag ska till exempel läkarintyg och färdtjänstutredning kommuniceras till sökande före beslut. Om sökande anser att någon uppgift är oriktig ska detta antecknas och ingå i beslutsunderlaget.

Beslutet om färdtjänst ska meddelas skriftligt.

1.8.4 Tillståndets giltighet, omprövning och förlängning

Enligt 9 § lag om färdtjänst meddelas tillstånd för färdtjänst för viss tid eller tills vidare. Vid beslut om färdtjänstillstånd för viss tid kan giltighetstiden fastställas till minst tre månader (enligt RÅ 2007 ref 27) och längst fem år. Då osäkerhet råder om funktionsnedsättningens varaktighet, bör tillståndet beviljas för en kortare tidsperiod.

1.8.5 Avslag och överklagande

Vid avslag skrivs alltid en beslutsmotivering och den sökande informeras om besvärshänvisning. Beslutet kan överklagas till Förvaltningsrätten i Östergötland.

Överklagandet ska skickas till samhällsplaneringsnämnden inom tre veckor från det att den sökande fick del av beslutet. Samhällsplaneringsnämnden avgör om det finns skäl för omprövning, om överklagandet inkommit inom rätt tid och om det ska skickas vidare till förvaltningsrätten. Förvaltningsrättens dom kan överklagas till Kammarrätten i Jönköping. Ett överklagande ska innehålla ett yrkande om prövningstillstånd. Kammarrättens dom kan överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen.

1.8.6 Återkallelse av färdtjänstillstånd

Enligt 12 § lag om färdtjänst får ett tillstånd återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten. I regionens regelverk finns ordningsregler samt anvisningar för säkerhet och trivsel i färdtjänstfordonen.

Återkallande av färdtjänstillståndet kan föranledas av om tillståndshavaren till exempel vid upprepade tillfällen inte avbokar eller inte genomfört beställda resor, eller uppträtt hotfullt

eller drogpåverkad i den omfattningen att det kan äventyra säkerheten i samband med färdtjänstresa.

Beslut om att återkalla färdtjänstillstånd kan överklagas till Förvaltningsrätten i Östergötland.

Föreskrifter och villkor får även ändras om ändrade förhållanden föranleder det.

1.8.7 Gymnasieelever med funktionsnedsättning

Om en elev i gymnasieskolan har mer än sex kilometer till skolan har kommunen kostnadsansvar för resorna enligt lagen (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor. Gymnasieelev med funktionsnedsättning kan inte få upphandlad skolskjuts.

Om eleven inte kan åka i den ordinarie linjetrafiken, som kommunen hänvisar gymnasieelever till, får eleven istället ansöka om färdtjänst för resor mellan hemmet och skolan.

Om eleven har mer än sex kilometer till skolan får hen en årsbiljett för att kunna ta sig till skolan med färdtjänst.

2 Riksfärdtjänst

2.1 Vad är riksfärdtjänst

Riksfärdtjänst är resor som sker inom Sverige från en kommun till en annan utanför Östergötland. Riksfärdtjänst innebär att kommunen lämnar ersättning för reskostnader för personer som till följd av en stor och varaktig funktionsnedsättning måste resa på ett särskilt kostsamt sätt.

Beslut om riksfärdtjänst fattas enligt lag (1997:735) om riksfärdtjänst, se bilaga 2.

Något generellt tillstånd för riksfärdtjänst kan inte utfärdas eftersom varje enskild resa ska prövas utifrån 5 § lag om riksfärdtjänst.

Riksfärdtjänstresor sker i första hand med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare och i andra hand med särskilt anpassade färdtjänstfordon. I de flesta fall är resa med allmänna kommunikationer möjlig eftersom tåg och tågstationer är anpassade för personer med funktionsnedsättning.

2.2 Vem har rätt till riksfärdtjänst?

Enligt förarbeten till lagen om riksfärdtjänst är syftet med riksfärdtjänst att ge personer med svåra och bestående funktionsnedsättning möjlighet att göra längre resor inom landet till normala kostnader.

Enligt 1 § lag om riksfärdtjänst ska funktionsnedsättningen vara stor och varaktig för att riksfärdtjänst ska beviljas. Enbart hög ålder, mindre funktionsnedsättningar, oro och allmänna svårigheter att resa med den allmänna kollektivtrafiken ger inte rätt till riksfärdtjänst.

Enligt 4 § lag om riksfärdtjänst prövas frågor om tillstånd av den kommunen där den sökande är folkbokförd.

Enligt 5 § i samma lag ska funktionsnedsättningen medföra att resorna inte kan ske till normala reskostnader med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare. Det innebär att resor inte kan genomföras på egen hand med allmänna kommunikationer och med den service som normalt kan ges av trafikföretaget. Med normala reskostnader avses motsvarande resa med tåg i andra klass.

Riksfärdtjänstresa ska göras inom landet från en kommun till en annan och ändamålet ska vara rekreation, fritidsresa eller annan enskild angelägenhet.

Enligt 5 § lag om riksfärdtjänst ska prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättning om sökanden är under 18 år. Om barnets svårigheter att resa i huvudsak beror på funktionsnedsättning finns inte något föräldraansvar om barnets möjlighet att förflytta sig. Barnet ska i detta fall beviljas riksfärdtjänst.

2.3 När kan riksfärdtjänst inte beviljas?

Riksfärdtjänst kan inte beviljas för tillfälliga funktionsnedsättningar eller sjukdomar. Det kan inte heller beviljas om den sökande bedöms klara att resa med tåg, buss eller flyg på egen hand.

Riksfärdtjänst kan inte beviljas om resan av någon anledning bekostas, helt eller delvis, av det allmänna. Skolskjuts, sjukresor, anställningsintervjuer eller pendlingsstöd bekostade av Arbetsförmedlingen och arbetslivsinriktad rehabilitering bekostad av Försäkringskassan är exempel på resor som bekostas av det allmänna. Även när en annan nämnd placerar en person i en annan kommun kan det uppstå behov av resor. Dessa resor är inte heller riksfärdtjänst.

Riksfärdtjänst kan inte beviljas för:

- utbildning
- arbetsresor
- vård, medicinsk behandling, rehabilitering eller medicinsk undersökning.

När det gäller riksgymnasium för rörelsehindrade eller döva och hörselskadade ungdomar bekostar Centrala Studiestödsnämnden (CSN) ett visst antal hemresor till och från Norrköping. Enligt rådande rättspraxis (KR i Jönköping, mål nr 1119-10) ska inte riksfärdtjänst beviljas om sökande har rest upp de hemresor som bekostas av CSN.

2.4 Färdsätt

Enligt 7 § lag om riksfärdtjänst får tillståndet förenas med föreskrifter om färdsätt. Det är funktionsnedsättningens svårighetsgrad och på vilket sätt detta begränsar möjligheten att resa med allmänna kommunikationer som är det avgörande vid valet av färdmedel (prop. 1996/97:115 s. 51).

2.4.1 Buss eller tåg med ledsagare

Eftersom det är funktionsnedsättningens svårighetsgrad som är avgörande för vilket färdmedel som beviljas, utreds i första hand förmågan att åka buss eller tåg med ledsagare. På många tåg finns rullstolslyft eller lågt insteg samt rullstolsplats, vilket gör att även rullstolsburna kan klara tågresor. Utredningssekreteraren undersöker förutsättningar för den aktuella resan.

Klarar sökande en tågresor med ledsagares hjälp kan inte riksfärdtjänstresa med annat färdmedel bli aktuellt. Glest utbud av tågförbindelse, tågtider som inte passar eller att ledsagare inte kan ordnas ger inte rätt till riksfärdtjänstresa med bil.

Den sökande har inte rätt till annat färdmedel än tåg på grund av att hen har behov av hjälpmedel under vistelsen vid resmålet. Prövning av rätten till riksfärdtjänst bör ske utifrån behoven vid resan som sådan och inte behoven under vistelsen vid resmålet. Enligt rådande rättspraxis (Kammarrätten i Stockholm i mål nr 3295-14 och mål nr 5052-17) ska sökandes behov av hjälpmedel vara knutet till själva resan för att tillstånd till riksfärdtjänst ska beviljas. Den sökande får själv anordna transport av extra hjälpmedel. Barn under 18 år är undantagna och får därmed ta med sig extra hjälpmedel.

Vid tågresa kan det till exempel bli aktuellt att bevilja första klass och/eller ledsagare. Kommunen ersätter då ledsagarens tågbiljett. Ledsagarens uppgift är att hjälpa resenären för att resan ska kunna genomföras. Samhällsplaneringsnämnden har ingen skyldighet att ordna ledsagare. Resenären ska själv ordna en ledsagare. Resenär som inte själv kan skaffa ledsagare har möjlighet att ansöka om ledsagning som bistånd enligt socialtjänstlagen (SoL) eller, om resenären tillhör personkretsen i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), insats i form av ledsagarservice.

Beslut om tågresa med ledsagare kan vid behov kompletteras med en anslutningsresa med färdtjänstfordon för att resenären ska komma ända fram till besöksadressen.

Riksfärdtjänst kan även beviljas med buss och ledsagare. Beslut om bussresa med ledsagare kan vid behov kompletteras med en anslutningsresa med färdtjänstfordon för att resenären ska komma ända fram till besöksadressen.

2.4.2 Flyg

Flygpersonalen ger i allmänhet så god service att synnerliga skäl ska finnas för att en flygresor ska bedömas som en riksfärdtjänstresa. Den extraservice som erbjuds gör att även en person med funktionsnedsättning kan resa med flyg på egen hand, vilket innebär att personen inte får någon merkostnad.

Enligt rådande rättspraxis (KR i Göteborg, mål nr 2183-98) ska inte riksfärdtjänst beviljas om en resa är av sådan längd att det normala resesättet är flyg även för personer utan funktionsnedsättning.

Om en person kan resa utan ledsagare med flyg på en sträcka där flyg inte är att betrakta som normalt färd sätt, och där detta alternativ är billigare än att ge kunden resa med tåg och ledsagare, ska riksfärdtjänstresa med flyg beviljas.

Riksfärdtjänst med flyg kan också beviljas om personen ska resa på en sträcka där flyg är att betrakta som normalt färd sätt och kunden inte kan genomföra resan utan ledsagare.

Riksfärdtjänstresan kan kompletteras med tillstånd för tåg eller buss tillsammans med ledsagare. Tillståndet kan även kompletteras med anslutningsresor med färdtjänstfordon mellan flygplatsen och besöksadressen.

2.4.3 Färdtjänstfordon hela resvägen

Tillstånd att åka färdtjänstfordon hela resvägen kan bli aktuellt när den sökande inte ens med hjälp av ledsagare har förutsättningar att på ett rimligt sätt klara en resa med allmänna kommunikationer. Särskild prövning kan även ske vid resor till begravning samt flytt till särskilt boende i annat län.

Resorna samordnas, vilket innebär att resenären måste beräkna extratid för det. Resa med färdtjänstfordon kan tidigare- eller senareläggas. Hur stor förskjutning i tiden som är möjligt och rimligt är beroende av resenärens funktionsnedsättning samt om det finns särskilda skäl.

Ensamåkning kan beviljas om funktionsnedsättningen omöjliggör kontakt med andra resenärer, till exempel vid grav allergi eller hög infektionskänslighet. Rätten till ensamåkning ska alltid prövas individuellt.

Resorna sker med färdtjänstfordon det vill säga personbil eller specialfordon.

2.5 Avgift

Enligt 8 § lag om riksfärdtjänst ska resenären betala en egenavgift som motsvarar normala reskostnader med allmänna färdmedel. Avgiftens storlek finns reglerat i Förordningen om egenavgifter vid resor med riksfärdtjänst (SFS 1993:1148). Resenär under 26 år betalar 70 procent av egenavgiften.

2.6 Ledsagare vid riksfärdtjänstresa

2.6.2 Ledsagare

Enligt 6 § lag om riksfärdtjänst kan avgiftsfri ledsagare beviljas. Många personer med funktionsnedsättning kan genomföra resor med allmänna kommunikationer med stöd och hjälp av en ledsagare. Vid behov kan även två ledsagare beviljas. Kommunen ersätter ledsagarens reskostnader.

Då ledsagaren är bosatt på annan ort än riksfärdtjänstresenären ersätter kommunen även billigast möjliga biljettkostnader för tåg- eller bussresa till och från avreseorten för riksfärdtjänstresan (jämför Transportrådets allmänna råd,1989).

Ledsagare vid resa med färdtjänstfordon kan beviljas om den hjälp föraren kan ge inte är tillräcklig. Hjälpbehovet ska vara knutet till själva resan, det vill säga när resenären sitter i fordonet. Enbart behov av hjälp före och efter resa ger inte rätt till ledsagare.

Den person som klarar att utföra den hjälp som förväntas kan vara ledsagare. Även en anhörig med samma resmål kan vara ledsagare. Sökande får själv ordna en ledsagare. Att sökande inte har någon ledsagare under resa med allmänna kommunikationer, utgör inte grund för att bevilja riksfärdtjänst med särskilt färdtjänstfordon hela vägen.

Vid resor med färdtjänstfordon får sökande ta med en medresenär samt två egna barn till och med 15 år. Större fordon än vad som krävs på grund av resenärens funktionsnedsättning får dock inte utnyttjas.

2.7 Ansökan och beslut om riksfärdtjänst

Ansökan om riksfärdtjänst görs hos samhällsplaneringsnämnden. Utredningssekreteraren har fått delegation av samhällsplaneringsnämnden att bedöma och fatta beslut om riksfärdtjänst.

2.7.1 Riksfärdtjänstutredning

Det primära beslutsunderlaget är det som kommer fram i en dialog mellan den sökande och utredningssekreteraren. Det som framkommer och som är av betydelse för beslut om

riksfärdtjänst dokumenteras i utredningen. Förvaltningslagens regler gäller för handläggning av ärenden.

2.7.2 Läkarintyg

Om samtalet med sökande inte ger tillräckligt underlag kan det bli aktuellt att begära in ett läkarintyg. Ett läkarintyg i sig berättigar inte till riksfärdtjänst, utan utgör endast en del av ett vidare beslutsunderlag.

Efter samtycke av sökande kan kontakt även tas med hemtjänsten, sjuksköterska, boendestöd eller annan person med kunskap om den sökande.

2.7.3 Kommunikation och beslut

Ett ärende får inte avgöras utan att den sökande har underrättats om en uppgift som tillförts ärendet genom någon annan än sökande själv. Innan en myndighet fattar ett beslut i ett ärende ska den, om det inte är uppenbart obehövt, underrätta sökande om allt material av betydelse för beslutet och ge den sökande tillfälle att inom en bestämd tid yttra sig över materialet. Vid eventuellt avslag ska till exempel läkarintyg och utredning kommuniceras till sökande före beslut. Om sökande anser att någon uppgift är oriktig ska detta antecknas och ingå i beslutsunderlaget.

Beslutet ska meddelas skriftligt. Beslutet ska innehålla uppgifter om vilket färd sätt riksfärdtjänstresan får genomföras med, om avgiftsfri ledsagare och/eller medresenär får följa med. I beslutet ska det också framgå om anslutningsresor med färdtjänstfordon är beviljat.

2.7.4 Avslag och överklagande

Vid avslag skrivs alltid en beslutsmotivering och den sökande informeras om besvärshänvisning. Beslutet kan överklagas till Förvaltningsrätten i Östergötland.

Överklagandet ska skickas till samhällsplaneringsnämnden inom tre veckor från det att den sökande fick del av beslutet. Samhällsplaneringsnämnden avgör om det finns skäl för omprövning, om överklagandet inkommit inom rätt tid och om det ska skickas vidare till förvaltningsrätten. Förvaltningsrättens dom kan överklagas till Kammarrätten i Jönköping. Ett överklagande ska innehålla ett yrkande om prövningstillstånd. Kammarrättens dom kan överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen.

2.7.5 Återkallelse av riksfärdtjänstillstånd

Enligt 9 § lagen om riksfärdtjänst får ett tillstånd att anlita riksfärdtjänst återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren har gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter som gäller för riksfärdtjänsten.

Beslut om att återkalla tillstånd att anlita riksfärdtjänst kan överklagas till Förvaltningsrätten i Östergötland.

3 Bilagor

Bilaga 1: Lag (1997:736) om färdtjänst

t.o.m. SFS 2019:901

SFS nr: 1997:736

Departement/myndighet: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet RSIB TM

Utfärdad: 1997-10-16

Ändrad: t.o.m. SFS 2019:901

Källa: www.riksdagen.se

1 § Denna lag gäller särskilt anordnade transporter för personer med funktionshinder (färdtjänst).

2 § Med dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet och regional kollektivtrafikmyndighet avses i denna lag detsamma som i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik.

Lag (2010:1068).

3 § Varje kommun ansvarar, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunen och en annan kommun.

En kommun får för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner. *Lag (2006:1114).*

4 § Kommunens uppgifter enligt denna lag fullgörs av den eller de nämnder som kommunfullmäktige bestämmer.

Kommunen får, efter överenskommelse med regionen, om den hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet. *Lag (2019:901).*

5 § Har en kommun överlåtit sina uppgifter till en regional kollektivtrafikmyndighet ansvarar myndigheten, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunen och en annan kommun. Vidare får den regionala kollektivtrafikmyndigheten för invånare i kommunen anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner.

Lag (2010:1068).

Tillstånd till färdtjänst

6 § Färdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det.

Frågor om tillstånd prövas av kommunen där den sökande är folkbokförd, eller, om kommunens uppgifter enligt denna lag överlåtits till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet, av denna myndighet (tillståndsgivaren).

Lag (2010:1068).

7 § Tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder.

Tillståndet omfattar inte transporter som av någon annan anledning bekostas av det allmänna.

Lag (2006:1114).

8 § Om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare under resorna, skall tillståndet gälla även ledsagaren.

9 § Tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid eller tills vidare.

Tillstånd får i skälig omfattning förenas med föreskrifter om

1. vilket färd sätt som får användas,
2. inom vilket område resor får göras, och
3. hur många resor tillståndet omfattar.

Sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren får begränsas till antalet endast om det finns synnerliga skäl.

Om det finns särskilda skäl, får tillståndet även i övrigt förenas med villkor. *Lag (2006:1114).*

Avgift

10 § För resor med färdtjänst får tillståndsgivaren ta ut en avgift enligt grunder som bestäms enligt 11 §.

11 § Är en kommun tillståndsgivare, bestäms grunderna för avgifterna av kommunen.

Är en regional kollektivtrafikmyndighet tillståndsgivare, bestäms grunderna för avgifterna av

1. kommunerna och regionen i länet, om de ansvarar för kollektivtrafiken i länet, eller
2. enbart kommunerna i länet, om de ansvarar för kollektivtrafiken i länet och om överenskommelse om detta har träffats med regionen, om den hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet.

De kommuner som inte har överlåtit sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten får dock inte delta i beslutet. Kan enighet inte uppnås om grunderna för avgifterna, ska dessa bestämmas av regeringen.

Avgifterna ska vara skäligen och får inte överstiga tillståndsgivarens självkostnader. **Lag (2019:901).**

Återkallelse av tillstånd m.m.

12 § En tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd att anlita färdtjänst, om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten.

Föreskrifter och villkor får ändras, om ändrade förhållanden föranleder det.

Handläggning av ärenden m.m.

13 § Har upphävts genom lag (2010:1068).

14 § Trots sekretess får en tillståndsgivare lämna ut uppgifter om enskildas personliga förhållanden till en beställningscentral för transporter eller en trafikutövare, om uppgifterna behövs för att anordna transport som avses i denna lag.

15 § Personer som är eller har varit verksamma inom enskild verksamhet som bedrivs yrkesmässigt och som omfattas av denna lag får inte obehörigen röja vad de i verksamheten fått veta om någons personliga förhållanden.

Överklagande

16 § Tillståndsgivarens beslut enligt 6-10 och 12 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2010:1068).*

Bilaga 2: Lag (1997:735) om riksfärdtjänst

t.o.m. SFS 2019:900

SFS nr: 1997:735

Departement/myndighet: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet RSIB TMTM

Utfärdad: 1997-10-16

Ändrad: t.o.m. SFS 2019:900

Källa: www.riksdagen.se

1 § En kommun skall på de villkor som anges i denna lag lämna ersättning för reskostnader för personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt.

2 § Med dem som ansvarar för kollektivtrafik i länet och regional kollektivtrafikmyndighet avses i denna lag detsamma som i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik. *Lag (2010:1067)*.

3 § Kommunens uppgifter enligt denna lag fullgörs av den eller de nämnder som kommunfullmäktige bestämmer.

Kommunen får, efter överenskommelse med regionen, om den hör till dem som ansvarar för kollektivtrafiken i länet, överlåta sina uppgifter enligt denna lag till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet. *Lag (2019:900)*.

Tillstånd till riksfärdtjänst

4 § Riksfärdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det.

Frågor om tillstånd prövas av kommunen där den sökande är folkbokförd eller, om kommunens uppgifter enligt denna lag överlåtits till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet, av denna myndighet (tillståndsgivaren).

Lag (2010:1067).

5 § Tillstånd skall meddelas om

1. resan till följd av den sökandes funktionshinder inte till normala reskostnader kan göras med allmänna kommunikationer eller inte kan göras utan ledsagare,
2. ändamålet med resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet,
3. resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun,
4. resan görs med taxi, ett för ändamålet särskilt anpassat fordon eller med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare, och
5. resan inte av någon annan anledning bekostas av det allmänna.

Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder.

Lag (2006:1115).

6 § Om den som söker tillstånd till riksfärdtjänst behöver ledsagare under resan, skall tillståndet gälla även ledsagaren.

7 § Tillstånd till riksfärdtjänst får förenas med föreskrifter om färdstätt.

Avgift

8 § Vid resa med riksfärdtjänst skall tillståndshavaren betala en avgift (egenavgift) som motsvarar normala reskostnader med allmänna färdmedel. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om dessa avgifter.

Ersättning för en riksfärdtjänstresa lämnas med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan reskostnaden och egenavgiften.

Ersättning för ledsagarens resa skall dock motsvara kostnaden för resan. Ersättningen betalas till den som utfört transporten eller till den som har betalat transporten. Beslut om ersättning meddelas av tillståndsgivaren.

Återkallelse av tillstånd m.m.

9 § En tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd att anlita riksfärdtjänst om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter som gäller för riksfärdtjänsten.

Föreskrifter får ändras, om ändrade förhållanden föranleder det.

Handläggning av ärenden m.m.

10 § Har upphävts genom lag (2010:1067).

11 § Trots sekretess får en tillståndsgivare lämna ut uppgifter om enskildas personliga förhållanden till en beställningscentral för transporter eller en trafikutövare, om uppgifterna behövs för att samordna resor.

12 § Personer som är eller har varit verksamma inom enskild verksamhet som bedrivs yrkesmässigt och som omfattas av denna lag får inte obehörigen röja vad de i verksamheten fått veta om någons personliga förhållanden.

Överklagande

13 § Tillståndsgivarens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Lag (2010:1067).*

Övergångsbestämmelser

1997:735

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998, då lagen (1993:963) om kommunal riksfärdtjänst skall upphöra att gälla.

I fråga om beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller den gamla lagen. Den nya lagen skall dock från och med den 1 januari 2000 tillämpas på tillstånd till riksfärdtjänst som har meddelats före ikraftträdandet. *Lag (1999:339)*.

